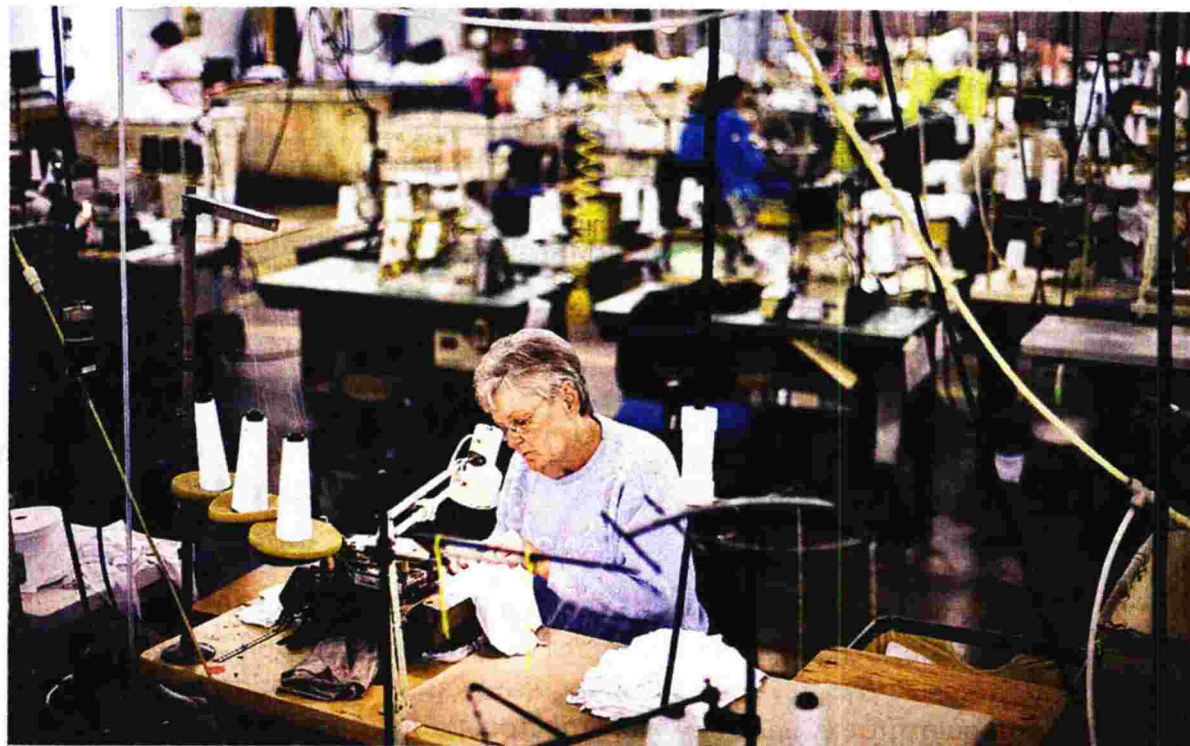

«Οδικός χάρτης» για το

Οι 52 πιο συχνές ερωτήσεις και οι απαντήσεις τους,

Δύο μήνες μετά την προκήρυξη από το υπουργείο Ανάπτυξης του προγράμματος για την ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων στους τομείς μεταποίησης, τουρισμού, εμπορίου και υπηρεσιών, το ενδιαφέρον για τις επιχειρήσεις της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας αλλά και όλης της Ελλάδας καλά κρατεί. Το ενδιαφέρον παρατηρείται στις αίθουσες όπου διοργανώνονται τις τελευταίες μέρες ενημερωτικές εκδηλώσεις από τα επιμελητήρια και από εταιρίες συμβούλων με τη συμμετοχή στελεχών της ΚΕΠΑ-ANEM που αποτελεί το φορέα διαχείρισης του προγράμματος στις Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας (σ.σ. ο ΕΦΕΠΑΕ στον οποίο συμμετέχει η ΚΕΠΑ-ANEM έχει την ευθύνη της επιχειρησιακής υλοποίησης του προγράμματος σε όλη τη χώρα) μαζί φυσικά και με τις ίδιες τις Περιφέρειες της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας.

Οι πρόσφατες τροποποιήσεις που ανακοίνωσε το υπουργείο Ανάπτυξης διέυρναν τις δυνατότητες συμμετοχής για ακόμη περισσότερους δικαιούχους ενώ δόθηκε παράταση στην υποβολή των προτάσεων έως τις 10 Μαΐου. Οπως επισήμανε στον «ΑΤΚ» ο υπεύθυνος Δημοσιότητας και Πληροφόρησης της ΚΕΠΑ-ANEM, Ιωάννης Τσιτσόπουλος, «το ενδιαφέρον των επιχειρηματιών είναι τεράστιο. Σε αυτό συμβάλλει καθοριστικά το γεγονός ότι το πρόγραμμα -το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ- παρέχει σημαντικές διευκολύνσεις και πλεονεκτήματα που το καθιστούν άκρως ελκυστικό». Για την ενημέρωση των υποψηφίων επενδυτών που θέλουν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα ο «ΑΤΚ» παρουσιάζει ένα χρηστικό οδηγό με ερωτήσεις και απαντήσεις που έχουν εγκριθεί από το υπουργείο Ανάπτυξης.

1 Εμπορική επιχείρηση που έχει δραστηριότητα λιανικό εμπόριο, πριν από την υποβολή της πρότασης θα αποκτήσει επιλέξιμο ΚΑΔ χονδρικού εμπορίου και θέλει να συμμετάσχει στο πρόγραμμα ενισχύοντας τη δραστηριότητα του χονδρικού εμπορίου. Είναι επιλέξιμη; Αν ναι, πώς γίνεται ο διαχωρισμός των επιλέξιμων δαπανών που αφορούν το χονδρικό εμπόριο;

Για την παραπάνω περίπτωση αλλά και γενικά για ανάλογες περιπτώσεις επιχειρήσεων που έχουν ή θα αποκτήσουν μεικτή δραστηριότητα (με επιλέξιμους και μη επιλέξιμους κωδικούς) θα πρέπει το σύνολο των δαπανών να αφορά αποκλειστικά και μόνο τις προτεινόμενες επιλέξιμες δραστηριότητες. Συνεπώς δαπάνες που δεν μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ή θα διαπιστωθεί είτε κατά την αξιολογική διαδικασία, είτε κατά τον έλεγχο της επένδυσης ότι εξυπηρετούν ή δύναται να εξυπηρετήσουν και μη επιλέξιμη δραστηριότητα θεωρούνται μη επιλέξιμες και περικόπτονται.

2 Στην κατηγορία δαπανών «1. Κτίρια, Εγκαταστάσεις και Περιβάλλον Χώρου» συμπεριλαμβάνεται η ανέγερση κτιρίων;

Στην κατηγορία δαπανών 1 συμπεριλαμβάνεται η ανέγερση / επέκταση κτιρίων, εφόσον πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις του οδηγού και οι προϋποθέσεις που τίθενται για την επιλεξιμότητα των δαπανών στο Παράρτημα VII.

3 Είναι επιλέξιμη η δαπάνη αγοράς και εγκατάστασης ψυκτικού θαλάμου σε φορτηγό στην κατηγορία δαπάνης «Μηχανήματα και εξοπλισμός»; Επιστημαίνεται ότι η αγορά και εγκατάσταση του εξοπλισμού (ψυκτικός θάλαμος) γίνεται από ξεχωριστό προμηθευτή και δεν αποτελεί αγορά οχήματος που περιλαμβάνει ψυκτικό θάλαμο.

Ναι, είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά και η εγκατάσταση ψυκτικού θαλάμου σε όχημα στην κατηγορία δαπάνης «Μηχανήματα και Εξοπλισμός». Επιστημαίνεται ότι ο φορτηγός θα πρέπει να ανήκει στην κυριότητα της επιχείρησης και ο ψυκτικός θάλαμος να είναι καινούργιος και αμεταχειριστός.

4 Τα τιμολόγια είναι επιλέξιμα μετά την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης. Τα δελτία αποστολής, εάν είναι προγενέστερα, είναι επιλέξιμα;

Η έκδοση οποιουδήποτε παραστατικού (π.χ. προκαταβολή, δελτίο αποστολής κ.λπ.) πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών καθιστά αυτόματα το συνδεδεμένο παραστατικό αγοράς μη επιλέξιμο και κατά συνέπεια και τη δαπάνη με την οποία συνδέεται, καθώς και το σύνολο του επιχειρηματικού σχεδίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των κανονισμών.

5 Στις εμπορικές επιχειρήσεις και παροχής υπηρεσιών τι θεωρείται

βασιικός εξοπλισμός προκειμένου να εξαχθεί η βαθμολογία στο υποκρίτήριο 1.2;

Βασικός εξοπλισμός νοείται ο εξοπλισμός ο οποίος είναι απαραίτητος για την άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας (π.χ. ράφια, ηλεκτρονικός εξοπλισμός, μεταφορικά μέσα) ή την παροχή της υπηρεσίας (π.χ. εργαλεία, ηλεκτρονικός εξοπλισμός, μηχανήματα έργου).

6 Στις επιχειρήσεις που δε διαθέτουν διευθυντικό προσωπικό για τη βαθμολογηση των κριτηρίων 1.3, 1.4 και 1.5 θα ληφθούν υπόψη τα στοιχεία των μετόχων-εταίρων-ιδιοκτητών;

Σύμφωνα με το Παράρτημα XIII, όσον αφορά τα κριτήρια 1.3 και 1.4 βαθμολογείται το επίπεδο εκπαίδευσης και η εμπειρία αντίστοιχα του επικεφαλής διευθυντή ή αντίστοιχου στελέχους. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει διευθυντικό προσωπικό, θα ληφθούν υπόψη τα στοιχεία ενός από τους μετόχους-εταίρους ή του ιδιοκτήτη. Το κριτήριο 1.5 αναφέρεται στο σύνολο των εργαζομένων και των διευθυντικών στελεχών της επιχείρησης.

7 Στο υποκρίτήριο 3.2, δύο από τα πέντε στοιχεία βαθμολογίας με συντελεστή 0,2 έκαστο αναφέρονται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις του τομέα της μεταποίησης (απλή εγκατάσταση νέων πιο σύγχρονων μηχανημάτων και αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας). Για τους λοιπούς κλάδους πώς θα εξαχθεί η βαθμολογία σε αυτά; Θα πάρουν 0 ή επειδή δεν μπορούν να βαθμολογηθούν θα πάρουν το 0,2;

Η έννοια των νέων πιο σύγχρονων μηχανημάτων δεν εξαντλείται στα καθαρά παραγωγικά μεταποιητικά μηχανήματα. Μπορεί π.χ. για μια επιχείρηση

που δραστηριοποιείται στο εμπόριο να αναφέρεται στην εγκατάσταση ενός νέου σύγχρονου τηλεφωνικού κέντρου, λογισμικού κ.ά.

8 Εξετάζεται το εκτός της επιχορήγησης σκέλος του χρηματοδοτικού σχήματος μιας επενδυτικής πρότασης;

Το εκτός της επιχορήγησης σκέλος του χρηματοδοτικού σχήματος μιας επενδυτικής πρότασης, ήτοι η κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, δεν εξετάζεται κατά την αξιολόγηση της πρότασης. Κατά τον έλεγχο και την πιστοποίηση των δαπανών αποδεικνύεται με την εξόφληση των σχετικών παραστατικών.

9 Επιχείρηση που λειτουργεί νόμιμα και με επιλέξιμο ΚΑΔ, μπορεί να πραγματοποιήσει δαπάνες σε δύο διαφορετικούς χώρους υλοποίησης, οι οποίοι θα είναι νόμιμα δηλωμένοι στην επιχείρηση (π.χ. έδρα και υποκατάστημα);

Ναι, με την προϋπόθεση ότι οι διαφορετικοί τόποι υλοποίησης είναι εντός της ίδιας περιφέρειας και πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων - όρων του οδηγού.

10 Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις συμμετοχής για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις, αυτές πρέπει να διαθέτουν τον/τους δηλούμενο/ους ΚΑΔ πριν από την υποβολή της επενδυτικής πρότασης. Επιχείρηση που δραστηριοποιείται σε μη επιλέξιμο ΚΑΔ έχει δικαίωμα υποβολής αν κάνει προσθήκη επιλέξιμου ΚΑΔ 01/02/2013; Σε ποια κατηγορία θα μπει; Στις υφιστάμενες ή στις νέες;

Η επιχείρηση είναι επιλέξιμη, εφόσον διαθέτει τον επιλέξιμο ΚΑΔ πριν από την υποβολή της πρότασης. Όσον αφορά την κατηγορία στην οποία εντάσσεται,

σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής, υφιστάμενες είναι οι επιχειρήσεις που, μέχρι τις 31.12.2011, έχουν δύο ή περισσότερες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις τουλάχιστον δωδεκάμηνης διάρκειας. Αρα αν μέχρι τις 31/12/2011 η επιχείρηση έχει δύο ή περισσότερες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις τουλάχιστον δωδεκάμηνης διάρκειας (ανεξαρτήτως ΚΑΔ), τότε θα υποβάλει ως υφιστάμενη (κατηγορία 1). Εάν δεν πληροί αυτό το κριτήριο τότε θα υποβάλει στην κατηγορία των νέων - υπό σύσταση επιχειρήσεων.

11 Η ύπαρξη άδειας καταλληλότητας και το σήμα λειτουργίας ΕΟΤ (ξενοδοχεία) απαιτείται και για τις υπό σύσταση εταιρίες, ή δεν εξετάζεται στην υποβολή αίτησης;

Κατά την υποβολή της πρότασης δεν απαιτείται η ύπαρξη άδειας καταλληλότητας και σήμα λειτουργίας ΕΟΤ για τις υπό σύσταση εταιρίες. Στο φάκελο υποβολής θα πρέπει να συμπεριληφθεί η υπεύθυνη δήλωση των 21 σημείων, ένα εκ των οποίων δεσμεύει το φορέα ότι η επιχείρηση θα λειτουργεί νόμιμα. Σύμφωνα με το Κεφ. 14 του Οδηγού και το Παράρτημα XVI, κατά την ολοκλήρωση απαιτείται η υποβολή της άδειας λειτουργίας σε ισχύ ή απαλλαγής όπου απαιτείται που να περιλαμβάνει τον εξοπλισμό που προμηθεύτηκε η επιχείρηση στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου της. Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του έργου δεν είναι διαθέσιμη η σε ισχύ άδεια λειτουργίας, θα πρέπει κατ'ελάχιστον να προσκομιστεί η υποβληθείσα στον αρμόδιο φορέα αίτηση έκδοσης / ανανέωσης αυτής. Η νέα ή ανανεωμένη άδεια είναι υποχρεωτικό να προσκομιστεί στον ΕΦΕΠΑΕ το αργότερο μέχρι και έξι μήνες από την ολοκλήρωση του έργου.

12 Επιχείρηση που διαθέτει δύο επιλέξιμους ΚΑΔ (κύρια

Συνέχεια από τη σελίδα 5

26 **Επιχείρηση με αντικείμενο «Εστιατόριο» η οποία λειτουργεί νόμιμα με άδεια λειτουργίας εστιατορίου και θέλει να επεκταθεί και να προσθέσει πριν από την υποβολή της πρότασης τον ΚΑΔ 56.21 «Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις», μπορεί να επιδοτηθεί:**
α) Για δαπάνες προμήθειας μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού κουζίνας για την προετοιμασία των γευμάτων για την τροφοδοσία;
β) Για δαπάνες εξοπλισμού και σκεύη εστίασης (τραπέζια, καρέκλες, μαχαιροπίρουνα, ποτήρια, πιάτα, τραπέζομάντιλα κ.λπ.) για την εξυπηρέτηση των εκδηλώσεων;
γ) Καθώς ενδέχεται κάποιες εκδηλώσεις να πραγματοποιηθούν στο χώρο της επιχείρησης μπορεί να πραγματοποιήσει κάποιες δαπάνες για τη διαμόρφωση/αναβάθμιση του χώρου της;
Θα πρέπει να έχει εκδώσει σχετική άδεια για «Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις» πριν από την υποβολή της πρότασης ή μπορεί να την προσκομίσει αργότερα;

Μπορεί να επιδοτηθεί για δαπάνες προμήθειας μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού κουζίνας για την προετοιμασία των γευμάτων για την τροφοδοσία καθώς και για δαπάνες εξοπλισμού και σκεύη εστίασης (τραπέζια, καρέκλες, μαχαιροπίρουνα, ποτήρια, πιάτα, τραπέζομάντιλα, κ.λπ.) εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί ότι αυτά εξυπηρετούν αποκλειστικά και μόνο τη δραστηριότητα των υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις. Δεν μπορεί όμως να επιδοτηθεί για δαπάνες που αφορούν τη διαμόρφωση/αναβάθμιση του χώρου του εστιατορίου. Σε ό,τι αφορά την αδειοδότηση της νέας δραστηριότητας, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παραπάνω ερώτηση.

27 **Για μεταποιητικές επιχειρήσεις είναι επιλέξιμη ενέργεια η δημιουργία ή / και ο εκσυγχρονισμός σημείων πώλησης; Π.χ. τα αρτοποιεία / ζαχαροπλαστεία διαθέτουν εργαστήριο παραγωγής προϊόντων και πρατήρια πώλησης, μέσω των οποίων πραγματοποιούν πωλήσεις λιανικής τόσο δικών τους προϊόντων (λογιστικά φαίνεται ως λιανική πώληση προϊόντων), όσο και λοιπών ειδών, δηλαδή προϊόντων τρίτων (λογιστικά φαίνεται ως λιανική πώληση εμπορευμάτων). Σε αυτήν την περίπτωση μπορούν να επιχορηγηθούν για κτιριακές εργασίες και εξοπλισμό πρατηρίου, είτε πρόκειται για υφιστάμενα πρατήρια είτε πρόκειται για τη δημιουργία νέων;**

Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν τη διάθεση των παραγόμενων προϊόντων της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένων και των κτιριακών δαπανών των χώρων διάθεσης) και μόνο. Δαπάνες που δεν μπορούν να κατηγοριοποιηθούν

ή θα διαπιστωθεί είτε κατά την αξιολογική διαδικασία, είτε κατά τον έλεγχο της επένδυσης ότι εξυπηρετούν ή δύναται να εξυπηρετήσουν και μη επιλέξιμη δραστηριότητα θεωρούνται μη επιλέξιμες και περικόπτονται.

28 **Μπορεί να υποβληθεί επενδυτικό σχέδιο για τον ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας μίας επιχείρησης;**

Μπορεί να υποβληθεί επενδυτικό σχέδιο για ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας δεδομένου ότι ο οδηγός δεν ορίζει υποβολή πρότασης για ΚΑΔ κύριας δραστηριότητας και δε συσχετίζει την υποβολή με τον κύκλο εργασιών του επιλέξιμου ΚΑΔ.

29 **Είναι επιλέξιμη η αγορά φωτοβολταϊκών πλασιών και λοιπού σχετικού εξοπλισμού για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ΚΑΔ 35.11.10.09 «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα»;**

Επιχειρήσεις με δραστηριότητα παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν

ραχώρηση χρήσης ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα ισχύος τουλάχιστον οκτώ ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης της επένδυσης, ενώ σε περίπτωση ανέγερσης κτιρίου η διάρκεια των ως άνω θα είναι τουλάχιστον 15 έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης. (Επισημάνση προς δικαιούχους: το εν λόγω σημείο πρέπει να συμπεριληφθεί στην παρούσα δήλωση μόνο στην περίπτωση που το ακίνητο στο οποίο θα γίνουν οι κτιριακές επεμβάσεις δεν ανήκει στην κυριότητα της επιχείρησης και η παραχώρηση χρήσης ή μισθωτήριο συμβόλαιο ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου δεν έχουν συναφθεί κατά την υποβολή της επενδυτικής πρότασης). Εφόσον υπάρχουν τα σχετικά αποδεικτικά για το ιδιοκτησιακό καθεστώς του ακινήτου μπορεί να συμπεριληφθούν στο φάκελο. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να προσκομιστούν κατά την πρώτη εκταμίευση.

31 **Στο λειτουργικό κόστος της επιχείρησης συμπεριλαμβάνο-**

κτηση άδειας λειτουργίας ή νόμιμου απαλλακτικού από αυτήν καθώς και μελέτες επαγγελματικού κινδύνου.

Οι δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού που απασχολείται με σχέση εξαρτημένης εργασίας δεν είναι επιλέξιμες.

32 **Επιχείρηση ταχυμεταφορών μπορεί να επιχορηγηθεί για την αγορά δίκυκλου;**

Στο πρόγραμμα επιχορηγούνται μεταφορικά μέσα, ανάλογα με τη δραστηριότητα της επιχείρησης, εφόσον είναι αποκλειστικά επαγγελματικής χρήσης. Στο Παράρτημα XV στα παραδοτέα για τις δαπάνες μεταφορικών μέσων περιλαμβάνεται αντίγραφο άδειας πρώτης κυκλοφορίας με τις απαιτούμενες σφραγίδες και θεωρήσεις όπου να τεκμαίρεται η επαγγελματική χρήση του μεταφορικού μέσου.

33 **Μία επιχείρηση που σκοπεύει να υποβάλει πρόταση και διαθέτει καμία υποδομή ΑΜΕΑ, θα πρέπει να συμπεριλάβει στις δαπάνες της τουλάχιστον μία δαπάνη για δημιουργία υποδομής ΑΜΕΑ π.χ.**

να επιχορηγηθούν για όλες τις δαπάνες όπως αυτές περιγράφονται στο σχετικό Παράρτημα VII του Οδηγού. Οι δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης φωτοβολταϊκών είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της κατηγορίας δαπανών 4, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του Παραρτήματος VII του Οδηγού.

30 **Στα απαραίτητα δικαιολογητικά δε ζητείται τίτλος κτήσης ακινήτου ή μισθωτήριο συμβόλαιο του ακινήτου όπου θα γίνει η επένδυση; Πρέπει να προσκομιστεί;**

Στο Παράρτημα VII «Επιλέξιμες Δαπάνες», στο μέρος «B» αναφέρεται ότι οι δαπάνες για κτιριακά είναι επιλέξιμες μόνο εφόσον υπάρχει ιδιοκτησία, παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον οχτώ ετών. Στην υπεύθυνη δήλωση (Παράρτημα XII) αναφέρεται ότι «η επιχείρηση θα προσκομίσει, προκειμένου να ληφθεί οποιοδήποτε μέρος της επιχορήγησης (ενδιάμεση καταβολή, προκαταβολή επιχορήγησης, τελική καταβολή), πα-

νται οι δαπάνες οι οποίες αφορούν το προσωπικό;

Σύμφωνα με το Παράρτημα VII του Οδηγού οι λειτουργικές δαπάνες (επιλέξιμες μόνο για τις νέες και υπό σύσταση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις) αφορούν:

■ Ενοίκια. Περιλαμβάνει το κόστος ενοικίων του τόπου υλοποίησης του σχεδίου.

■ Δαπάνες ηλεκτρισμού, ύδρευσης, θέρμανσης, σταθερής τηλεφωνίας, κινητής τηλεφωνίας, διαδικτύου (σημείωση: οι λογαριασμοί θα πρέπει να εκδίδονται στην επωνυμία της επιχείρησης).

■ Δαπάνες ίδρυσης της επιχείρησης. Περιλαμβάνει δαπάνες και παραστατικά στην επωνυμία της επιχείρησης για αμοιβές για νομικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης και παροχής συμβουλών που έχουν άμεση σχέση με τη δημιουργία της επιχείρησης.

■ Δαπάνες παροχής υπηρεσιών. Περιλαμβάνει δαπάνες νομικής, λογιστικής και τεχνικής υποστήριξης, μελέτες πυροπροστασίας και περιβαλλοντικών επιπτώσεων κ.λπ. μελετών για την από-

ράμπα ή web site με προδιαγραφές Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.0 σε επίπεδο AA;

Σύμφωνα με τον Οδηγό στις προϋποθέσεις συμμετοχής (Κεφ. 6.3) αναφέρεται ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διαθέτουν ή να δεσμευτούν ότι θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.). Συνεπώς η επιχείρηση θα πρέπει να συμπεριλάβει στο επενδυτικό της σχέδιο ή να δημιουργήσει με ίδια κεφάλαια τις απαιτούμενες υποδομές.

34 **Μεταβίβαση ατομικής επιχείρησης δυνάμει κληρονομικής διαδοχής πριν από την υποβολή της πρότασης θεωρείται νέα επιχείρηση ή συνέχεια υφιστάμενης;**

Εάν ατομική επιχείρηση μεταβιβαστεί σε άλλο πρόσωπο δυνάμει κληρονομικής διαδοχής, πρόκειται για καθολική διαδοχή, και, καταρχήν, δε συνιστάται νέα επιχείρηση, παρά μόνο συνέχιση της παλαιάς. Απαιτείται η προσκόμιση των απαραίτητων στοιχείων εκ των οποίων θα τεκμηριώνεται η κληρονομική διαδοχή.

35 **Κοινωνία αστικού δικαίου που μετατρέπεται σε ΟΕ πριν από την υποβολή της πρότασης θεωρείται νέα επιχείρηση ή συνέχεια υφιστάμενης;**

Εάν κοινωνία δικαίου, η οποία, καταρχήν, δεν έχει νομική μορφή, μετατραπεί, εν τοις πράγμασι, σε ΟΕ ή άλλο επιλέξιμο τύπο επιχείρησης, τότε, τυπικά υπάρχει εξαρχής σύσταση νέας (εταιρικής) μορφής. Ως εκ τούτου, αυτή θεωρείται ως νέα επιχείρηση.

36 **Αν μια επιχείρηση, μετά την έγκριση και πριν από την ολοκλήρωση του προγράμματος, μπει υπό την ομπρέλα κάποιου franchising θα είναι επιλέξιμη;**

Σύμφωνα με τον Οδηγό του προγράμματος, επιχειρήσεις οι οποίες λειτουργούν με το σύστημα της δικαιόχρησης, είτε κατά την υποβολή είτε κατά την ολοκλήρωση του έργου δεν μπορούν να επιδοτηθούν στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος.

37 **Αν μια εταιρία παρέχει το δικαίωμα δικαιόχρησης για εμπορικό σήμα σε άλλες εταιρίες (π.χ. φούρνους) και θέλει η ίδια να ανοίξει νέο κατάστημα (ενώ είναι κάτοχος εμπορικού σήματος) είναι επιλέξιμο το νέο αυτό κατάστημα;**

Οχι, διότι, σύμφωνα με τον Οδηγό του προγράμματος, αποκλείονται εξολοκλήρου οι επιχειρήσεις που λειτουργούν με το σύστημα της δικαιόχρησης και στην περίπτωση που το παρέχουν οι ίδιες.

38 **Μια μεταποιητική εταιρία με σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας πρώτων υλών και μηχανημάτων είναι επιλέξιμη;**

Είναι επιλέξιμη υπό τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις του Οδηγού του προγράμματος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς και για το franchising. Σε κάθε περίπτωση η σύμβαση αποκλειστικής προμήθειας πρώτων υλών και μηχανημάτων (και κάθε άλλη σύμβαση μεταξύ των δύο) θα πρέπει να προσκομιστεί κατά την αξιολογική διαδικασία προκειμένου να διερευνηθούν τα ανωτέρω.

39 **Διευκρινίσεις σχετικά με τις επενδύσεις από γεωργούς στις περιοχές εφαρμογής του Αξονα 3 του ΠΑΑ (Παράρτημα III Ενότητα Α).**

Επενδύσεις από γεωργούς ελέγχονται για τις ειδικότερες απαιτήσεις του Παραρτήματος III, μόνο εφόσον υλοποιούνται στις περιοχές εφαρμογής του Αξονα 3 του ΠΑΑ.

■ Οι απαιτήσεις για τις επενδύσεις από γεωργούς αφορούν μόνο τις πολύ μικρές, κατά τον ορισμό ΜΜΕ (Παράρτημα IV), επιχειρήσεις.

■ Επενδυτικές προτάσεις των θεματικών ενότητων «Μεταποίηση» και «Εμπόριο & Υπηρεσίες» δύναται να επιχορηγηθούν μόνο εφόσον ο συνολικός Π/Υ αλλά και το τελικό πιστοποιημένο συνολικό

κόστος ολοκλήρωσης αυτών υπερβαίνει τις 300.000,00 ευρώ.

■ Επενδυτικές προτάσεις της θεματικής ενότητας «Τουρισμός» δύναται να επιχορηγηθούν, μόνο εφόσον αφορούν λειτουργικές μορφές και κατηγορίες των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που δεν εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι εντασσόμενες σε προγράμματα του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μορφές τουριστικών καταλυμάτων, ορίζονται στην ΚΥΑ με Α.Π. 4424/721/2.6.2010 Καθεστώς Ενισχύσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 για τον Άξονα 3 του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (ΠΑΑ) και τις σε αυτή οριζόμενες διατάξεις και αποφάσεις, όπως ισχύει κάθε φορά.

40 Διευκρινίσεις σχετικά με τα κριτήρια διαχωρισμού που διέπουν τις επενδύσεις από μη γεωργούς σε περιοχές ΟΠΑΑΧ (Παράρτημα III Ενότητα Β)

Επενδύσεις από μη γεωργούς ελέγχονται για τις ειδικότερες απαιτήσεις του Παραρτήματος III, μόνο εφόσον υλοποιούνται σε περιοχές ΟΠΑΑΧ.

■ Οι απαιτήσεις για τις επενδύσεις από μη γεωργούς αφορούν μόνο τις πολύ μικρές, κατά τον ορισμό ΜΜΕ (Παράρτημα IV), επιχειρήσεις.

■ Επενδυτικές προτάσεις των θεματικών ενότητων «Μεταποίηση» και «Εμπόριο & Υπηρεσίες» στους κλάδους που καταγράφονται στο Παράρτημα III, Ενότητα Β (οριζόμενα περί κλαδικού κριτηρίου) δύναται να επιχορηγηθούν μόνο εφόσον ο συνολικός Π/Υ αλλά και το τελικά πιστοποιημένο συνολικό κόστος ολοκλήρωσης αυτών υπερβαίνει τις 300.000,00 ευρώ.

■ Επενδυτικές προτάσεις της θεματικής ενότητας «Τουρισμός» (ΚΑΔ 55) δεν ελέγχονται ως προς τα κριτήρια διαχωρισμού (Παράρτημα III) στις Περιφέρειες Αττικής, Βορείου Αιγαίου, Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης, Νοτίου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Στερεάς Ελλάδας της χώρας.

■ Επενδυτικές προτάσεις υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων της θεματικής ενότητας «Τουρισμός» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, Θεσσαλίας και Δυτικής Ελλάδας δύναται να επιχορηγηθούν ανεξαρτήτως απαιτήσεων Π/Υ εφόσον αφορούν εκσυγχρονισμό χωρίς αύξηση δυναμικότητας (με προσθήκη καθ' ύψος και κατ' επέκταση). Σε περιπτώσεις αύξησης δυναμικότητας κατά τα ανωτέρω, δύναται να επιχορηγηθούν, μόνο εφόσον αφορούν λειτουργικές μορφές και κατηγορίες των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που δεν εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι εντασσόμενες σε προγράμματα του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μορφές τουριστικών καταλυμάτων, ορίζονται στην ΚΥΑ με Α.Π. 4424/721/2.6.2010 Καθεστώς Ενισχύσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 για τον Άξονα 3 του Προ-

γράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (ΠΑΑ) και τις σε αυτή οριζόμενες διατάξεις και αποφάσεις, όπως ισχύει κάθε φορά.

■ Επενδυτικές προτάσεις υπό σύσταση επιχειρήσεων της θεματικής ενότητας «Τουρισμός» στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, Θεσσαλίας και Δυτικής Ελλάδας δύναται να επιχορηγηθούν, μόνο εφόσον αφορούν λειτουργικές μορφές και κατηγορίες των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που δεν εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι εντασσόμενες σε προγράμματα του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μορφές τουριστικών καταλυμάτων, ορίζονται στην ΚΥΑ με Α.Π. 4424/721/2.6.2010 Καθεστώς Ενισχύσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 για τον Άξονα 3 του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (ΠΑΑ) και τις σε αυτή οριζόμενες διατάξεις και αποφάσεις, όπως ισχύει κάθε φορά.

41 Αγρότης ο οποίος θα διακόψει την αγροτική δραστηριότητα μπορεί να υποβάλει πρόταση στο πρόγραμμα;

Γίνεται αποδεκτή η υποβολή πρότασης εφόσον αποδεδειγμένα και εν τοις πράγμασι δεν ασκείται αγροτική δραστηριότητα.

42 Επιχειρηματίες τουριστικών καταλυμάτων ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ μπορούν να υποβάλουν πρόταση στο πρόγραμμα;

Η ασφάλιση φυσικού προσώπου στον ΟΓΑ δεν αποτελεί καταρχήν λόγο αποκλεισμού για την υποβολή επενδυτικής πρότασης στο πρόγραμμα. Απαιτείται το φυσικό πρόσωπο να δηλώσει στην πρότασή του αν είναι ή όχι γεωργός και η ιδιότητα αυτή να τεκμηριώνεται με βάση τα συμπληρωματικά της πρότασης, έγγραφα και δικαιολογητικά. Τα ανωτέρω θα εξεταστούν κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης των προτάσεων.

43 Πότε θεωρείται ότι ξεκινά η παρακολούθηση - διοίκηση του επενδυτικού σχεδίου;

Η παρακολούθηση/διαχείριση του έργου ξεκινά με την έναρξη της υλοποίησής του (δηλαδή από τη στιγμή που ξεκινούν οι δαπάνες για αυτό). Ωστόσο θα μπορούσε να επικαλεστεί κάποιος ότι μέρος της διαχείρισης αποτελεί και η ανταπόκριση στις ελλείψεις που πιθανώς εντοπιστούν στο φάκελο υποψηφιότητας, δηλ. ουσιαστικά μετά την υποβολή της πρότασης.

44 Επιχείρηση η οποία δε διαθέτει την απαραίτητη άδεια λειτουργίας στην έδρα της, θα ιδρύσει υποκατάστημα για το οποίο θα λάβει την απαραίτητη άδεια. Όλες οι δαπάνες θα αφορούν το νέο υποκατάστημα το οποίο και θα διαθέτει άδεια λειτουργίας. Έχει δυνατότητα να υποβάλει πρόταση για το υποκατάστημα ή θα απορριφθεί διότι στην έδρα της δεν έχει και δεν μπορεί να πάρει την απαραίτητη άδεια;

Σύμφωνα με τα δεδομένα του οδηγού εφαρμογής η υφιστάμενη επιχείρηση πρέπει να λειτουργεί νόμιμα, δηλαδή θα πρέπει να διαθέτει άδεια λειτουργίας σε ισχύ ή να προσκομίσει αίτηση για έκδοση ανανεωμένης άδειας εάν για οποιονδήποτε λόγο αυτή που διαθέτει δεν είναι σε ισχύ, μέχρι την ημερομηνία υποβολής της πρότασης. Συνεπώς στην περίπτωση που δε διαθέτει άδεια λειτουργίας είναι μη επιλέξιμη.

45 Τα πτυχία, εργασιακή εμπειρία και πιστοποιητικά κατάρτισης αντίστοιχα, θα πρέπει να είναι συναφή με το αντικείμενο της επιχείρησης;

Στα κριτήρια αξιολόγησης όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα XIII του Οδηγού δεν προβλέπεται υποχρέωση συνάφειας των ανωτέρω με το αντικείμενο της επιχείρησης.

46 Το βιογραφικό από μόνο του αποτελεί τεκμηρίωση επαγγελματικής εμπειρίας ή θα πρέπει να συνοδεύεται από ένοσημα, βεβαιώσεις ασφαλιστικού φορέα κ.τ.λ.;

Το βιογραφικό θα πρέπει να συνοδεύ-

εται από τα απαιτούμενα για την τεκμηρίωση της δηλωθείσας επαγγελματικής εμπειρίας έγγραφα (ένοσημα, βεβαιώσεις ασφαλιστικού φορέα κ.λπ.).

47 Για το μέγεθος της επιχείρησης (υπόδειγμα ΜΜΕ), θα πρέπει να ελέγχουμε τα τελευταία 2 χρόνια όπως σε προηγούμενα προγράμματα (δηλαδή οικονομικό έτος 2013 και 2012, χρήσεις 2012 και 2011) ή διαφοροποιείται το συγκεκριμένο πρόγραμμα και ελέγχουμε μέγεθος επιχείρησης για τα οικονομικά έτη 2012 και 2011, χρήσεις 2011 και 2010;

Εξαιτίας ενδεχόμενης μη διαθεσιμότητας των οριστικών φορολογικών δηλώσεων της χρήσης 2012 των επιχειρήσεων κατά το στάδιο υποβολής των προτάσεων, θα ελέγχονται οι χρήσεις 2010 και 2011. Για οριακές περιπτώσεις και προκειμένου να διασφαλιστεί η σωστή κατάσταση της επιχείρησης αναφορικά με το μέγεθός της, ενδέχεται να ζητηθούν, με υποχρέωση υποβολής από μέρους της επιχείρησης, κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών και οικονομικά στοιχεία για τη χρήση του 2012.

48 Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις που διαθέτουν τον ΚΑΔ 55.20.11.05 «Υπηρεσίες ενοικίασης έως επτά επιπλωμένων δωματίων για μικρή διάρκεια» και οι οποίες έως τις 30/6/2010 εντάσσονταν σε καθεστώς απαλλαγής από την υποχρέωση τήρησης λογιστικών βιβλίων, πώς υπολογίζονται τα ακαθάριστα έσοδα της τριετίας 2009, 2010, 2011;

Ο κύκλος εργασιών προσδιορίζεται με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά φορολογικές διατάξεις. Απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι αυτά που αναφέρονται στο Παράρτημα XI του Οδηγού. Στην περίπτωση προσδιορισμού με τεκμαρτά εισοδήματα, αυτά θα ληφθούν υπόψη.

49 Μία επιχείρηση που έχει αρνητικά κέρδη (ζημίες) είναι επιλέξιμη για το πρόγραμμα ή θεωρείται προβληματική;

Η ύπαρξη αρνητικών κερδών (ζημιών) δεν καθιστά από μόνη της μια επιχείρηση προβληματική. Ο ορισμός της

προβληματικής επιχείρησης παρατίθεται αναλυτικά στο παράρτημα V του Οδηγού Προγράμματος. Εφόσον η επιχείρηση δεν είναι προβληματική τότε δύναται να είναι επιλέξιμη για να ενταχθεί στο πρόγραμμα εφόσον ικανοποιεί όλα τα κριτήρια συμμετοχής που περιγράφονται στον Οδηγό του προγράμματος.

50 Στο παράρτημα VII «Επιλέξιμες δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό de minimis και τον ΓΑΚ (ΕΚ)800/2008» και συγκεκριμένα στους τομείς Εμπόριο-Υπηρεσίες, Εξοπλισμός και Εγκαταστάσεις Προστασίας Περιβάλλοντος και εξοικονόμησης ενέργειας αναγράφεται οικοδομικές και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες και ειδικές εγκαταστάσεις των κτιριακών υποδομών των τουριστικών καταλυμάτων που συνδέονται άμεσα είτε με εξοικονόμηση ενέργειας είτε με την προστασία του περιβάλλοντος. Έχει γίνει κάποιο λάθος διατύπωση;

Η αναφορά στα τουριστικά καταλύματα έγινε εξαιτίας τυπογραφικού λάθους. Και στο Εμπόριο-Υπηρεσίες είναι επιλέξιμες οι δαπάνες «Οικοδομικές και ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες και ειδικές εγκαταστάσεις των κτιριακών υποδομών που συνδέονται άμεσα είτε με εξοικονόμηση ενέργειας είτε με την προστασία του περιβάλλοντος».

51 Ο ΦΠΑ σε εταιρίες που απαλλάσσονται, είναι επιλέξιμος στο συνολικό επιχορηγούμενο προϋπολογισμό;

Σύμφωνα με το Άρθρο 28 της με Α.Π. 14053/ΕΥΣ1749/27.03.2008 Υπουργικής Απόφασης Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΦΕΚ 540Β/27.03.2008) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον δεν μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο. Συνεπώς ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος σε επιχειρήσεις που απαλλάσσονται.

52 Επιχείρηση που μεταβίβαστη σήμερα από τον πατέρα στο γιο λόγω συνταξιοδότησης, θα αξιολογηθεί ως υφιστάμενη;

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ο τρόπος μεταβίβασης της επιχείρησης. Η μεταβίβαση ατομικής επιχείρησης είναι δυνατόν να διενεργηθεί κατά δύο τρόπους: α) είτε κατά τη διάρκεια της επιχείρησης πωλείται μέρος ή το σύνολο αυτής (ο εξοπλισμός, το σήμα, οι πελάτες και ο αέρας), και μετά ο επιχειρηματίας συνταξιοδοτείται, β) είτε κλείνει τα βιβλία του, προχωρά σε αποπαραδότηση των στοιχείων της επιχείρησης και μετά ως φυσικό πρόσωπο προσωπικά μεταβιβάζει τα επιμέρους ή και όλα τα στοιχεία αυτής (εξοπλισμός και πελατολόγιο).

Αναλόγως του εάν μεταβιβάζεται το σύνολο ή μέρος αυτής και εάν αναλαμβάνεται η συνέχιση ή η ενσωμάτωση τμήματός της σε άλλη επιχείρηση, η επιχείρηση θα θεωρηθεί συνέχεια της υφιστάμενης ή νέα. Θα έχουμε συνέχιση της υφιστάμενης εάν μεταβιβάσει το σύνολο της επιχείρησης, και αναληφθεί ως τέτοια από τον άλλο επιχειρηματία, εν προκειμένω το γιο. Άλλως, έχουμε επιχείρηση η οποία αποκτά μεν επιμέρους στοιχεία (εξοπλισμό, πελάτες ή άλλα στοιχεία) προϋφιστάμενης αλλά παραμένει διακριτή κατά τα λοιπά επιχείρησης.